

26
27

PROGRAMA DE **CONVIVENCIA ESCOLAR**

Propostas Educativas para Promover a Mediación Escolar,
Favorecer a Resolución Pacífica de Conflictos e Impulsar a
Participación Infantil e Xuvenil nos Centros Educativos

ÍNDICE

01 SOBRE NÓS

<u>Aventeira S. Coop. Galega</u>	01/
<u>O porqué da proposta</u>	02/
<u>A nosa metodoloxía</u>	03/

02 CREACIÓN DUN EQUIPO DE MEDIACIÓN ESCOLAR NO CENTRO EDUCATIVO

<u>Curso Básico de Mediación Escolar para Educación Primaria</u>	05/
<u>Curso Básico de Mediación Escolar para ESO, Bacharelato e FP</u>	09/
<u>Sesións Avanzadas de Mediación Escolar para ESO, Bacharelato e FP</u>	17/
<u>Formación ao profesorado do Equipo de Mediación Escolar</u>	23/

03 PRESENTACIÓN DO SERVIZO DE MEDIACIÓN ESCOLAR NO CENTRO EDUCATIVO

<u>Obradoiro de presentación da Mediación Escolar en Educación Primaria</u>	29/
<u>Obradoiro de presentación da Mediación Escolar en ESO, Bacharelato e FP</u>	31/

04 ACTIVIDADES DE CONVIVENCIA POSITIVA DIRIXIDAS A GRUPOS-AULA

<u>Obradoiros sobre habilidades sociais, xestión positiva do conflito e bo trato para Educación Primaria</u>	34/
<u>Obradoiros sobre habilidades sociais, xestión positiva do conflito e bo trato para ESO, Bacharelato e FP</u>	39/
<u>Campamentos de fin de semana: cohesión grupal e xestión emocional</u>	44/

ÍNDICE

05 IMPULSANDO A PARTICIPACIÓN INFANTIL E XUVENIL NO CENTRO EDUCATIVO

<u>Formación de Alumnado Delegado</u>	47/
<u>Creación de Asembleas Escolares</u>	52/
<u>Obradoiros de cooperación e cohesión grupal para Educación Primaria e ESO</u>	55/
<u>Obradoiros de participación infantil e xuvenil para Educación Primaria e ESO</u>	59/
<u>Formación ao profesorado</u>	63/

06 ORZAMENTO

<u>Orzamento</u>	69/
------------------	-----

07 VÍAS DE FINANCIAMENTO

<u>Posibles vías de financiamento</u>	72/
---------------------------------------	-----

SOBRE NÓS

Aventeira S. Coop. Galega

Somos **unha cooperativa galega sen ánimo de lucro** constituída en 2019, especializada no deseño, desenvolvemento e avaliación de **proxectos socioeducativos en materia de igualdade de xénero, participación, mediación escolar, lecer educativo e intervención comunitaria**. Traballamos da man de administracións públicas, centros educativos e entidades sociais, creando propostas adaptadas ás necesidades de cada contexto e orientadas á xeración de impacto social.

Como cooperativa de iniciativa social, **cremos na educación como unha ferramenta para construír comunidade e transformar a realidade**. Por iso, desenvolvemos proxectos participativos, inclusivos e vivenciais, nos que o xogo ocupa un lugar central como motor da aprendizaxe, da creatividade e do cambio. Guiámonos polos principios da democracia, os coidados, a confianza e a conciencia crítica, integrando de forma transversal a promoción da igualdade, a innovación educativa e o compromiso coa cultura e coa lingua galega.

SOBRE NÓS

O porqué da proposta

A infancia e a adolescencia medran hoxe nun **contexto social marcado pola polarización, a desinformación, os discursos de odio e a crecente influencia do ámbito dixital nas formas de relacionarse**. As redes sociais amplifican opinións e conflitos, condicionan as relacións entre iguais e expoñen a mozas e mozos a múltiples referentes e discursos que poden influír na súa maneira de entenderse a si mesmas/os, ás demais persoas e ao mundo.

Esta realidade tamén se traslada aos centros educativos, onde a diversidade de experiencias, necesidades e formas de pensar **pode xerar conflitos, dificultades de relación, dinámicas de exclusión ou problemas de convivencia**. Ao mesmo tempo, o alumnado precisa espazos e ferramentas para comprender e xestionar as súas emocións, comunicarse, resolver desacordos de maneira pacífica e desenvolver pensamento crítico.

Neste contexto, consideramos fundamental traballar a convivencia desde **unha perspectiva preventiva e educativa**, non só como resposta aos conflitos, senón como unha oportunidade para fortalecer os vínculos, a cohesión grupal, o respecto e o sentimento de pertenza. **A Mediación Escolar, a Educación Emocional e a resolución pacífica de conflitos** son ferramentas esenciais para construír relacións máis saudables e comunidades educativas coidadoras.

Pero convivir tamén é participar. Dar voz á infancia e á adolescencia, facilitar que poidan expresar as súas opinións e implicarse nas decisións que lles afectan contribúe a fortalecer a súa autonomía, responsabilidade e capacidade para transformar a súa contorna máis próxima. A **participación infantil e xuvenil** é, así, unha ferramenta fundamental para construír centros educativos democráticos, inclusivos e conectados coas necesidades reais do seu alumnado.

Desde esta mirada, as nosas propostas combinan convivencia e participación para acompañar aos centros educativos na creación de espazos onde o alumnado poida aprender non só a resolver conflitos, senón tamén a **escoitar, dialogar, coidarse, participar e construír colectivamente unha convivencia positiva**.

SOBRE NÓS

A nosa metodoloxía

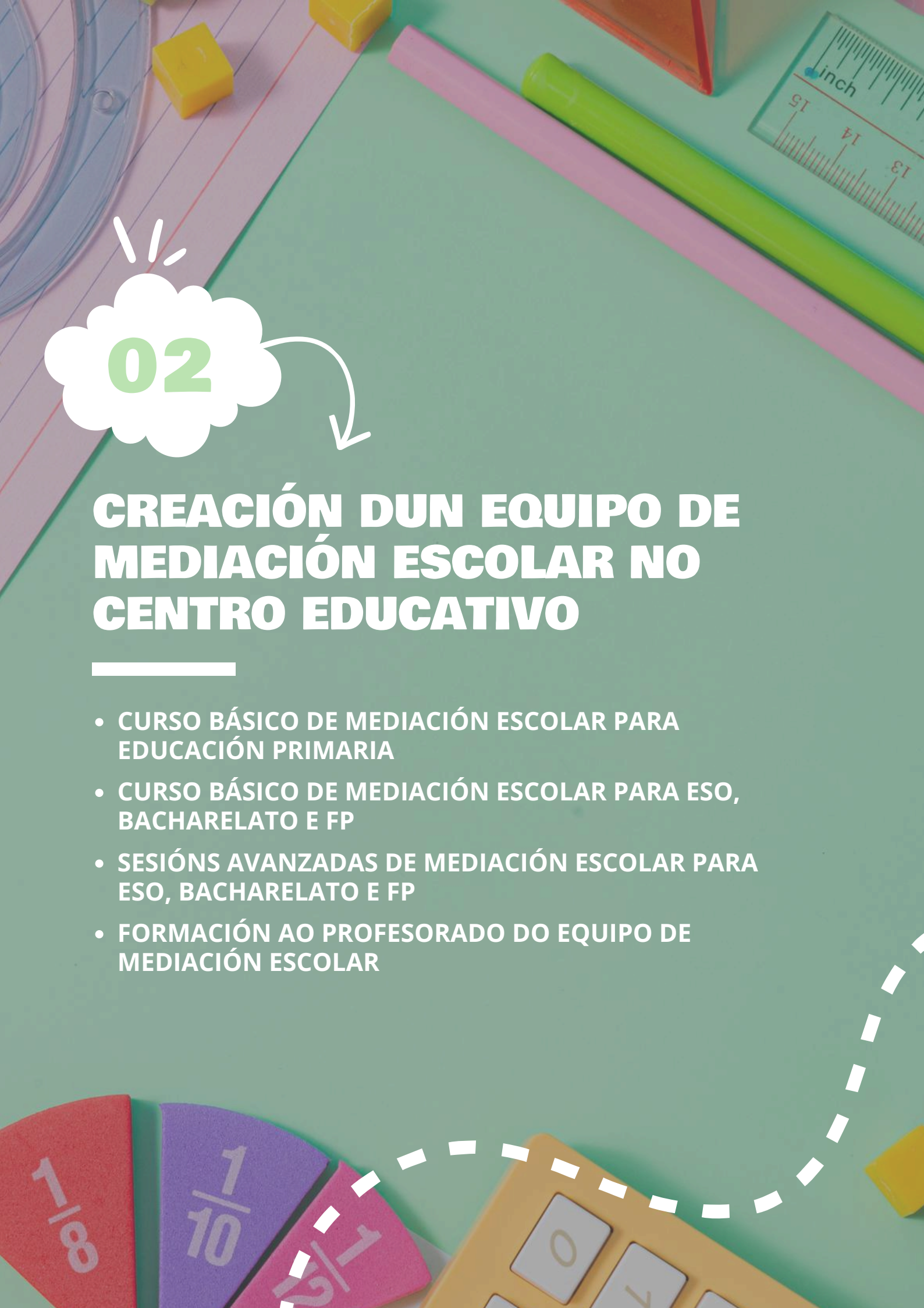
Entendemos **a aprendizaxe como unha experiencia que se vive, se comparte e se constrúe colectivamente**. A nosa traxectoria no eido da Educación Non Formal, o lecer educativo e a facilitación de grupos lévanos a empregar **unha metodoloxía vivencial, participativa, inclusiva e orientada á transformación social**. Nas nosas propostas, o alumnado non é un receptor pasivo, senón protagonista dun proceso no que pode experimentar, reflexionar, expresar as súas ideas e aprender das demais persoas.

Deseñamos **actividades dinámicas, variadas e adaptadas ás características de cada grupo e etapa educativa**, combinando reflexión e acción, xogo, creatividade, expresión corporal e traballo cooperativo. Partimos das experiencias e intereses do alumnado para abordar situacións próximas á súa realidade e facilitar que as aprendizaxes se conecten co seu día a día.

Coidamos especialmente o clima e os vínculos dentro do grupo. Procuramos xerar espazos seguros e de confianza nos que todas as persoas poidan participar, expresarse e sentirse escoitadas, prestando atención ás diferentes necesidades e formas de participar. Traballamos desde o respecto, a escoita activa, a comunicación coidadosa e a valoración da diversidade, entendendo que **a maneira na que nos relacionamos tamén educa**.

Nas sesións combinamos diferentes formatos de participación —individual, pequeno grupo e gran grupo— e empregamos **dinámicas que favorecen a cooperación, o diálogo, a toma de decisións e a resolución construtiva de desacordos**. Ao finalizar as intervencións, avaliamos o desenvolvemento e a satisfacción das persoas participantes e compartimos co centro os principais resultados e aprendizaxes, favorecendo a mellora continua e a adaptación das propostas ao contexto educativo.

O noso obxectivo é que as aprendizaxes traspasen a aula e se incorporen á vida cotiá do centro: que o alumnado adquira ferramentas para relacionarse, participar e afrontar os conflitos de maneira construtiva, e que os centros dispoñan de recursos que contribúan a fortalecer a mediación, a participación e unha cultura de convivencia democrática, coidadora e inclusiva.

02

CREACIÓN DUN EQUIPO DE MEDIACIÓN ESCOLAR NO CENTRO EDUCATIVO

- CURSO BÁSICO DE MEDIACIÓN ESCOLAR PARA EDUCACIÓN PRIMARIA
- CURSO BÁSICO DE MEDIACIÓN ESCOLAR PARA ESO, BACHARELATO E FP
- SESIÓN AVANZADAS DE MEDIACIÓN ESCOLAR PARA ESO, BACHARELATO E FP
- FORMACIÓN AO PROFESORADO DO EQUIPO DE MEDIACIÓN ESCOLAR

CURSO BÁSICO DE MEDIACIÓN ESCOLAR PARA EDUCACIÓN PRIMARIA

FORMACIÓN DE 3 SESIONES DE 3 HORAS DE DURACIÓN
CADA UNA DELAS

Sesión 1/

Emocións: unha linguaxe compartida + Identificando os conflitos (3h)

Esta **primeira sesión**, de **3 horas de duración**, introdúcenos no mundo das emocións como porta de entrada á mediación escolar. A través de contos, dinámicas vivenciais e xogos simbólicos, o alumnado **aprenderá a identificar emocións propias e alleas, a recoñecer as súas necesidades e a practicar a empatía** como ferramenta clave para mediar. Ademais, **achegarémonos á análise dos conflitos**, explorando como xorden, como evolucionan e como nos situamos fronte a eles, incorporando tamén os pasos básicos da Comunicación Non Violenta.

→ **Contidos:** *introdución ás emocións a través do conto; rol das emocións cos monstros de cores; identificación de sentimentos; creación do “monstro propio” (emocións e motivación); a empatía a través da historia das emocións; introdución ao conflito mediante un conto; exploración do conflito; o monstro do conflito; actitudes ante o conflito; pasos da comunicación non violenta; personaxes para ollar o conflito; entendendo o poder e a violencia.*

Sesión 2/

Achegándonos á Mediación + Práctica e máis práctica (3h)

Nesta **segunda sesión**, de **3 horas de duración**, mergullámonos de cheo na mediación escolar: que é, como funciona e para que serve. A través dunha introdución lúdica, o alumnado coñecerá **os pasos e fases da mediación**, reflexionará sobre a súa utilidade para favorecer relacións máis equilibradas e **experimentará en primeira persoa o papel de mediador/a**. O traballo práctico e en grupos pequenos será a base da sesión.

→ **Contidos:** *introdución lúdica á mediación; pautas dos procesos de mediación; diferenzas estruturais, rango e mediación; a mediación no centro (dúbdas e propostas); a peixeira dos conflitos; vivencia do proceso en pequeno grupo.*

Sesión 3/

Somos mediadores/as + Os superpoderes da mediación (3h)

A terceira e última sesión (3 horas) céntrase na **práctica das habilidades e estratexias propias da mediación**. O alumnado vivirá de novo un proceso de mediación en grupos, identificará medos e límites, reflexionará sobre o que aprendeu e descubrirá os “superpoderes” que cada persoa pode aportar ao equipo de mediación. A sesión rematará cun **escape room de mediación** e a entrega de diplomas.

→ **Contidos:** *compartindo emocións; revisión de estratexias e habilidades para a mediación; vivencia do proceso en pequeno grupo; os superpoderes da/o mediadora/or; escape room da mediación.*

CURSO BÁSICO DE MEDIACIÓN ESCOLAR PARA ESO, BACHARELATO E FP

FORMACIÓN DE 4 SESIONES DE 3 HORAS DE DURACIÓN
CADA UNHA DELAS

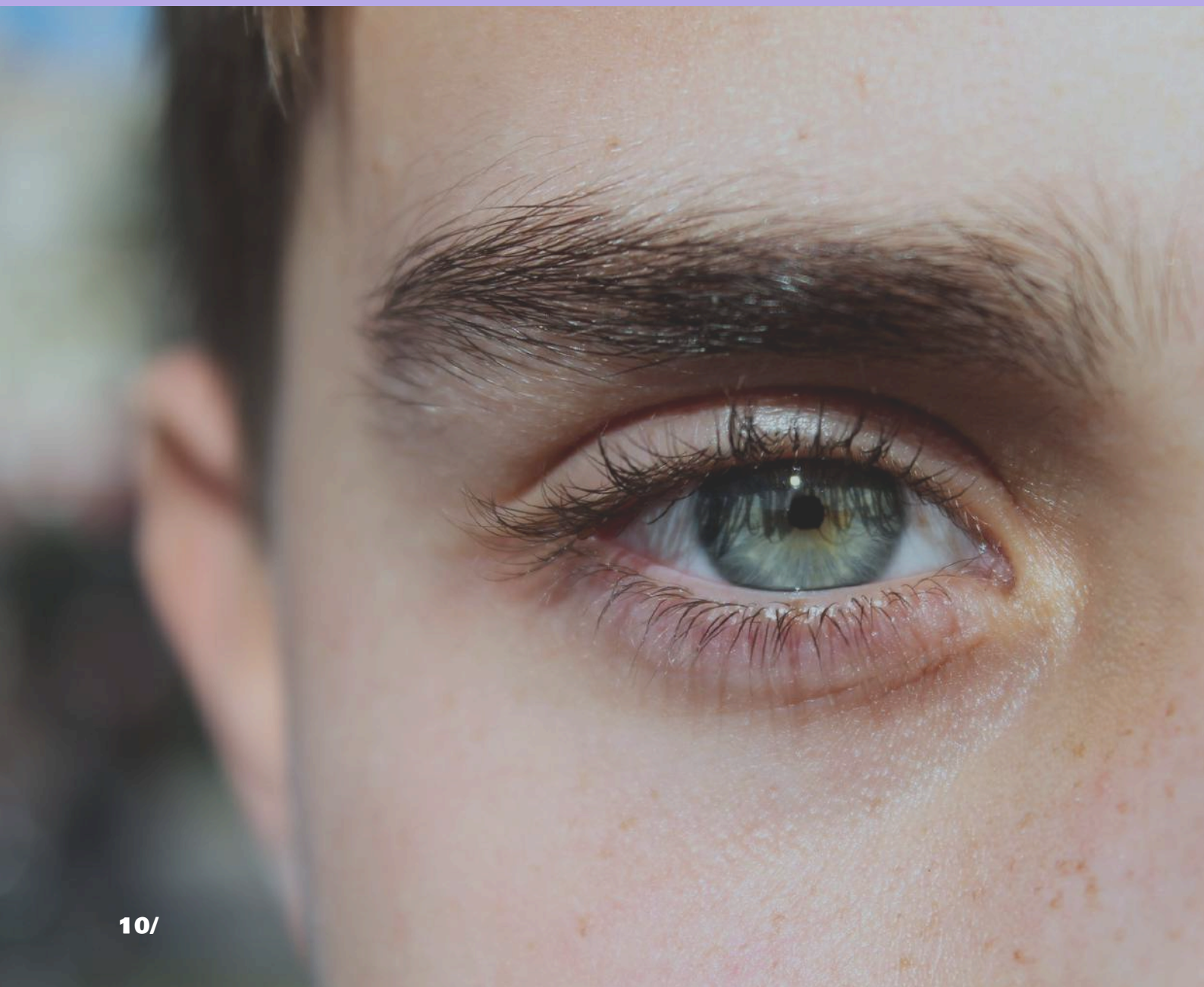
Sesión 1/

0 conflito e as súas ferramentas de xestión (3h)

Nesta **primeira sesión**, de **3 horas de duración**, o alumnado mergúllase na comprensión do conflito desde unha perspectiva persoal e colectiva. A partir da **exploración das crenzas previas e de dinámicas vivenciais**, aprenderán a identificar os elementos básicos dun conflito, as súas fases de escalada e as actitudes que se poden adoptar fronte a el. Ademais, **achegaranse ao papel das emocións no conflito e á empatía** como habilidade esencial para mediar e transformar relacións.

→ **Contidos:** *sistema de crenzas en torno ao conflito; concepto e elementos básicos do conflito; vivencia persoal do conflito; escalada do conflito: fases e factores; actitudes e implicacións; reflexión persoal sobre o conflito; recoñecemento e identificación das emocións; función das emocións no conflito; práctica da empatía.*

Sesión 2/

A comunicación e a mediación de conflitos (3h)

Esta **segunda sesión**, de **3 horas de duración**, pon o foco na comunicación como ferramenta para transformar conflitos. O alumnado revisará **os pasos básicos da Comunicación Non Violenta** e coñecerá os principios e fases da mediación escolar. A través de xogos e *role-playing*, practicará habilidades de mediación, descubriendo **o valor de comunicar con respecto, escoita activa e claridade** para favorecer solucións cooperativas.

→ **Contidos:** *Comunicación Non Violenta como esquema e ferramenta; experiencias previas sobre mediación; introdución lúdica á mediación: concepto, fin, principios e fases; habilidades e estratexias para mediar; a peixeira dos conflitos; práctica de mediación en pequeno grupo.*

Sesión 3/

Profundando na Mediación (3h)

A **terceira sesión (3 horas)** propón unha inmersión máis profunda no rol mediador. O alumnado **identificará fortalezas, necesidades e límites** persoais, recoñecerá os **conflitos máis habituais no centro** e experimentará procesos de mediación a partir de casos reais. A través de dinámicas grupais e *role-playing*, traballaranse as metahabilidades necesarias para a xestión de conflitos e reforzase a confianza no propio papel como mediadores/as.

→ **Contidos:** *posta en común das emocións; exploración de necesidades, fortalezas e límites persoais; os superpoderes das persoas mediadoras; reflexión grupal sobre conflitos habituais no centro; práctica de mediación con role-playing baseados en casos reais; reflexión persoal.*

Sesión 4/

A mediación no centro: proceso e reflexión (3h)

Nesta **cuarta e última sesión**, de **3 horas de duración**, o alumnado reflexionará sobre a utilidade da mediación escolar e construírá **consensos arredor do funcionamento do equipo de mediación no centro**. Analizaranse procesos de mediación reais e revisaranse todas as aprendizaxes das sesións anteriores a través dun **escape room**. A formación concluirá cunha reflexión crítica sobre o proceso de aprendizaxe e a entrega de diplomas.

→ **Contidos:** *reflexión persoal sobre o rol da mediación; debate crítico e toma de decisións sobre o equipo de mediación no centro; práctica de mediación con role-playing baseados en casos reais (2); visualización e análise de mediacións escolares; escape room de revisión; avaliación crítica das competencias adquiridas e necesidades de mellora.*

SESIÓNS AVANZADAS DE MEDIACIÓN ESCOLAR PARA ESO, BACHARELATO E FP

SESIÓNS INDEPENDENTES DE 3 HORAS DE DURACIÓN
CADA UNHA DELAS

Neste caso, non é necesario realizar a formación completa. A proposta consta de **5 sesións complementarias e independentes**, polo que cada centro educativo pode escoller libremente que sesións desenvolver e cantas horas de formación realizar.

1/ Práctica de habilidades para a Mediación (3h)

Sesión práctica, de **3 horas de duración**, dirixida a **reforzar coñecementos clave e poñer en xogo habilidades concretas da mediación escolar**. O alumnado revisará as fases, principios e ámbitos da mediación, afondará en casos de éxito, aprenderá a formular preguntas de forma axeitada, así como a empregar técnicas de desbloqueo. A sesión inclúe prácticas de linguaxe neutra e imparcial, estratexias de escoita activa e *role-playing* para experimentar en primeira persoa o papel de mediador/a.

→ **Contidos:** *revisión da mediación de conflitos (concepto, fin, principios e fases); a mediación de conflitos en profundidade (orixes, ámbitos e casos de éxito); tipos de preguntas e técnicas de desbloqueo en mediación; práctica de linguaxe neutra e imparcial; estratexias de escoita activa (parafraseo, resumo, aclaración, reflexo, etc.); práctica de mediación en role-playing.*

2/ Autoanálise e perspectiva emocional (3h)

Sesión práctica, de **3 horas de duración**, centrada no **traballo persoal e emocional como base da mediación escolar**. A partir da revisión das emocións básicas e da súa historia, o alumnado explorará tendencias persoais ante o conflito e aprenderá ferramentas de autoxestión. Practicarase o acompañamento das emocións nos procesos de mediación e reflexionarase sobre estilos comunicativos, verbais e non verbais, para xerar climas de confianza e seguridade.

→ **Contidos:** rolda de coidados; revisión das emocións básicas e sentimentos no conflito; mergullo na historia das emocións; vivencia emocional individual; ferramentas para a xestión persoal; tendencias persoais nos conflitos; exploración de necesidades, fortalezas e límites; reflexión sobre estilos de comunicación e linguaxe non verbal; preguntas xeradoras de confianza; acompañamento das emocións na mediación.

3/ Intervención no centro e análise do equipo (3h)

Sesión práctica, de **3 horas de duración**, orientada a coñecer a realidade concreta do centro educativo a través da elaboración dunha cartografía participativa de conflitos. **O alumnado identificará os tipos de conflito máis habituais, recoñecerá cales son mediables e reflexionará sobre o papel do equipo de mediación.** A partir da análise de procesos e documentos reais, xeraranse propostas de mellora para a convivencia e practicarase a mediación a partir de casos de interese para o grupo.

→ **Contidos:** *cartografía participativa dos conflitos; tipos de conflito e roles asociados; análise dos procesos e documentos do equipo de mediación; rol do equipo no centro; propostas e ideas para a mellora da intervención; práctica de mediación con role-playing a partir de conflitos escollidos polo grupo.*

4/ Facilitación do grupo-aula e prácticas restaurativas (3h)

Sesión práctica, de **3 horas de duración**, que introduce **a facilitación de grupos como recurso para fomentar a convivencia positiva nas aulas**. O alumnado aprenderá a analizar as dinámicas grupais que teñen lugar dentro da aula, co fin de propoñer estratexias de intervención para a transformación dos conflitos. Ademais, coñecerá experiencias como as titorías entre iguais, as titorías afectivas, as titorías da igualdade e a diversidade, ou a conciliación, achegándose ao sentido da xustiza restaurativa. A sesión remata coa práctica dun círculo restaurativo como ferramenta de prevención e intervención no contexto escolar.

→ **Contidos:** *análise do grupo-aula desde a facilitación de grupos; intervención grupal a través de ferramentas de facilitación; experiencias de fomento da convivencia positiva (titorías entre iguais, titorías afectivas, titorías da igualdade e a diversidade, e conciliación); o sentido da xustiza restaurativa e as prácticas restaurativas; experimentación co círculo restaurativo.*

5/ Mediación con perspectiva de xénero (3h)

Sesión práctica, de **3 horas de duración**, dedicada a **integrar a perspectiva de xénero na mediación escolar**. O alumnado aprenderá a **recoñecer situacións de desigualdade e violencia con compoñente de xénero e LGTBIQA+fóbicas**, a anticiparse a conflitos entre iguais derivados de situacións sexistas e discriminatorias, e a reflexionar sobre o seu acompañamento nos procesos de mediación. Traballarase tamén o recoñecemento de casos non mediables, buscando respostas non punitivas e restaurativas. Inclúe prácticas de mediación en situacións atravesadas por desequilibrios de xénero.

→ **Contidos:** rolda de coidados; conceptos de sexo e xénero; roles e mandatos de xénero; diversidade sexual, afectiva e de xénero; iceberg das violencias de xénero; violencias LGTBIQA+fóbicas; recoñecemento dos compoñentes de xénero nos conflitos; respostas non punitivas a casos non mediables; práctica de mediación en conflitos con compoñente de xénero.

FORMACIÓN AO PROFESORADO DO EQUIPO DE MEDIACIÓN ESCOLAR

ACCÍONS FORMATIVAS INDEPENDENTES
DE DIFERENTE DURACIÓN

FORMACIÓN DE 2H

1/ A Mediación Escolar como ferramenta para a transformación pacífica de conflitos e a mellora da convivencia (2h)

Esta formación, de **2 horas de duración**, propónse como **unha aproximación práctica e vivencial á mediación escolar como ferramenta de xestión pacífica de conflitos e de mellora da convivencia nos centros educativos**. A través de dinámicas participativas, o profesorado reforzará conceptos clave vinculados ao conflito e ás emocións que xorden arredor del, experimentando como a empatía e a Comunicación Non Violenta contribúen a transformar situacións complexas.

A sesión **inclúe a exploración do modelo de mediación escolar**, os seus principios e fases fundamentais, así como a vivencia do rol de mediador/a mediante o *role-playing* de casos reais cos que nos podemos atopar no contexto educativo. O proceso rematará cunha avaliación reflexiva que permita recoller aprendizaxes e identificar pasos para seguir integrando a mediación na vida cotiá do centro.

→ **Contidos:** *conceptualización básica do conflito; relación entre conflito e emocións; empatía como ferramenta na prevención e resolución de conflitos; fundamentos da Comunicación Non Violenta e análise de mensaxes; principios e fases do modelo de mediación escolar entre iguais; estratexias e habilidades básicas de escoita activa; práctica do rol de mediador/a mediante role-playing; avaliación participativa e reflexión colectiva.*

2/ A Mediación Escolar: do conflito á creación dun servizo para a convivencia positiva (3h)

Esta formación, de **3 horas de duración**, propónse como **unha experiencia práctica e reflexiva para coñecer a mediación escolar** tanto como ferramenta de transformación pacífica de conflitos como estratexia de organización no centro. A sesión combina dinámicas vivenciais para compartir experiencias previas, abordar a relación entre conflito e emocións, e afondar na importancia da empatía, xunto coa práctica da Comunicación Non Violenta. O profesorado terá tamén a oportunidade de vivenciar o rol de mediador/a a través do *role-playing*, así como de **identificar os pasos necesarios para deseñar, implementar e consolidar un servizo de mediación escolar** adaptado ao seu contexto educativo.

→ **Contidos:** recoñecemento de experiencias previas do profesorado en mediación escolar; conceptualización básica do conflito; relación entre conflito e emocións; empatía como ferramenta clave na prevención e resolución de conflitos; fundamentos da Comunicación Non Violenta e análise de mensaxes; principios e fases do modelo de mediación escolar entre iguais; estratexias e habilidades básicas de escoita activa; práctica do rol de mediador/a mediante *role-playing*; deseño dun servizo de mediación escolar (liña do tempo); avaliación participativa e reflexión colectiva.

FORMACIÓN DE 3H

FORMACIÓN DE 4H

Sesión 1/

Do conflito á Mediación (2h)

Un espazo vivencial e reflexivo no que o profesorado poderá recoñecer as súas experiencias previas en mediación escolar, **explorar os estilos persoais de xestión do conflito e afondar na relación entre conflito e emocións**. A través de exercicios e actividades prácticas, introdúcese a Comunicación Non Violenta e preséntanse os principios e fases fundamentais da mediación escolar. O proceso complétase con simulacións e dinámicas de *role-playing* que permiten experimentar en primeira persoa o rol de mediador/a.

→ **Contidos:** recoñecemento de experiencias previas do profesorado en mediación escolar; estilos persoais de xestión do conflito (autocoñecemento, hábitos e patróns de comportamento); conceptualización básica do conflito; relación entre conflito e emocións; empatía como ferramenta clave na prevención e resolución de conflitos; fundamentos da Comunicación Non Violenta e análise de mensaxes; principios e fases do modelo de mediación escolar; estratexias de escoita activa; práctica vivencial do rol de mediador/a.

Sesión 2/

A Mediación no centro educativo (2h)

Nesta segunda sesión, o foco trasládase ao plano organizativo e colectivo. O profesorado terá a oportunidade de **seguir practicando o rol de mediador/a** en dinámicas de pequeno grupo e, ao mesmo tempo, de **analizar as claves para a posta en marcha dun servizo de mediación escolar** no seu centro. Identifícanse os pasos necesarios, revísanse obstáculos habituais e compártense solucións prácticas adaptadas á realidade de cada centro educativo. O proceso complétase coa avaliación participativa e unha reflexión colectiva.

→ **Contidos:** práctica do rol de mediador/a a través do *role-playing*; deseño dun servizo de mediación escolar (liña do tempo, pasos e documentos básicos); obstáculos e solucións na implementación do servizo; estratexias de organización interna dun equipo de mediación; avaliación participativa e reflexión grupal.

FORMACIÓN DE 6H

Sesión 1/

A Mediación Escolar na práctica (3h)

Un espazo para recoñecer experiencias previas, **reflexionar sobre os propios estilos de xestión do conflito e afondar na relación entre conflito e emocións**. A través de dinámicas vivenciais, o profesorado aproximárase á Comunicación Non Violenta e ao modelo de mediación escolar, experimentando o rol de mediador/a en simulacións de pequeno e gran grupo. A sesión complétase coa **práctica de técnicas concretas de mediación**, como a tradución a unha linguaxe neutral, os mecanismos de desbloqueo ou a formulación de preguntas útiles.

→ **Contidos:** recoñecemento de experiencias previas do profesorado en mediación escolar; estilos persoais de xestión do conflito (autocoñecemento, hábitos e patróns de comportamento); conceptualización básica do conflito; conflito e emocións; empatía como ferramenta clave na prevención e resolución de conflitos; fundamentos da Comunicación Non Violenta; principios e fases do modelo de mediación; estratexias de escoita activa; práctica do rol de mediador/a en pequeno e gran grupo; técnicas de mediación (linguaxe neutral, desbloqueo e tipos de preguntas).

Sesión 2/

A Mediación no centro educativo (3h)

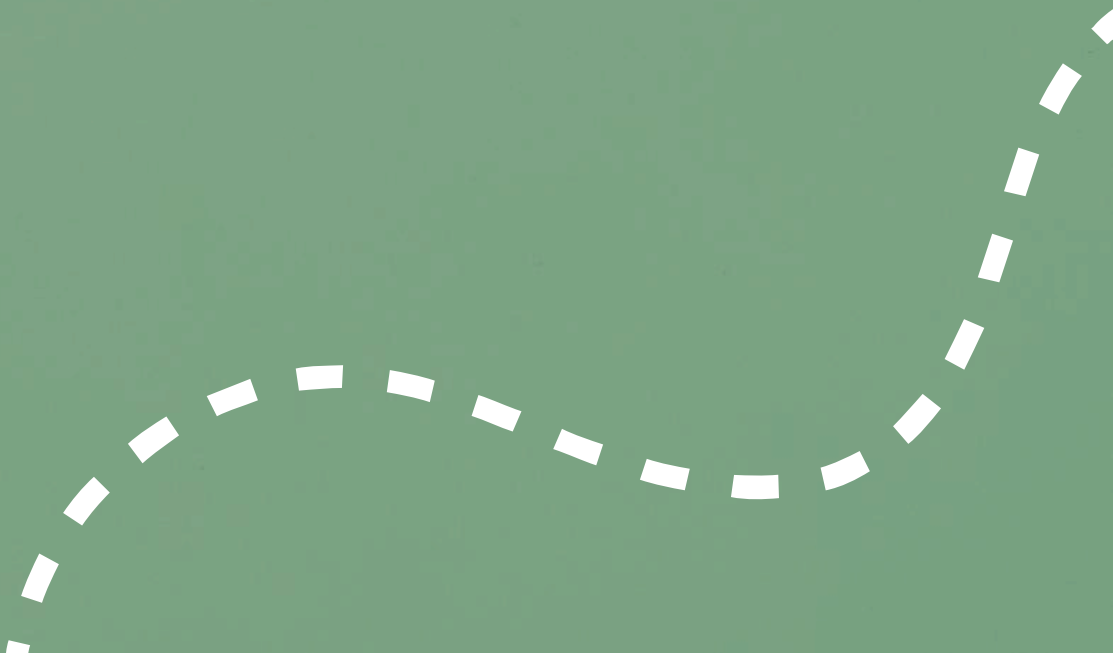
Esta segunda sesión céntrase na dimensión organizativa e estratéxica da mediación. **O profesorado analizará os pasos necesarios para deseñar e consolidar un servizo de mediación escolar**, identificará dificultades habituais na súa implementación e compartirá propostas adaptadas ao seu contexto educativo. Ademais, facilitaranse estratexias para a organización interna dun equipo de mediación escolar e abordarase **como introducir contidos vinculados á mediación e á Educación Emocional nas distintas etapas educativas**. O peche realízase cunha avaliación participativa.

→ **Contidos:** *deseño dun servizo de mediación escolar (liña do tempo, pasos e documentos básicos); obstáculos habituais e solucións colaborativas; organización interna dun equipo de mediación escolar; obstáculos e estratexias para superalos; distribución dos contidos de mediación e Educación Emocional por etapas educativas; avaliación participativa e reflexión grupal.*

03

PRESENTACIÓN DO SERVIZO DE MEDIACIÓN ESCOLAR NO CENTRO EDUCATIVO

- OBRADOIRO DE PRESENTACIÓN DA MEDIACIÓN ESCOLAR EN EDUCACIÓN PRIMARIA
 - OBRADOIRO DE PRESENTACIÓN DA MEDIACIÓN ESCOLAR EN ESO, BACHARELATO E FP
-

OBRADOIRO DE PRESENTACIÓN DA MEDIACIÓN ESCOLAR EN EDUCACIÓN PRIMARIA

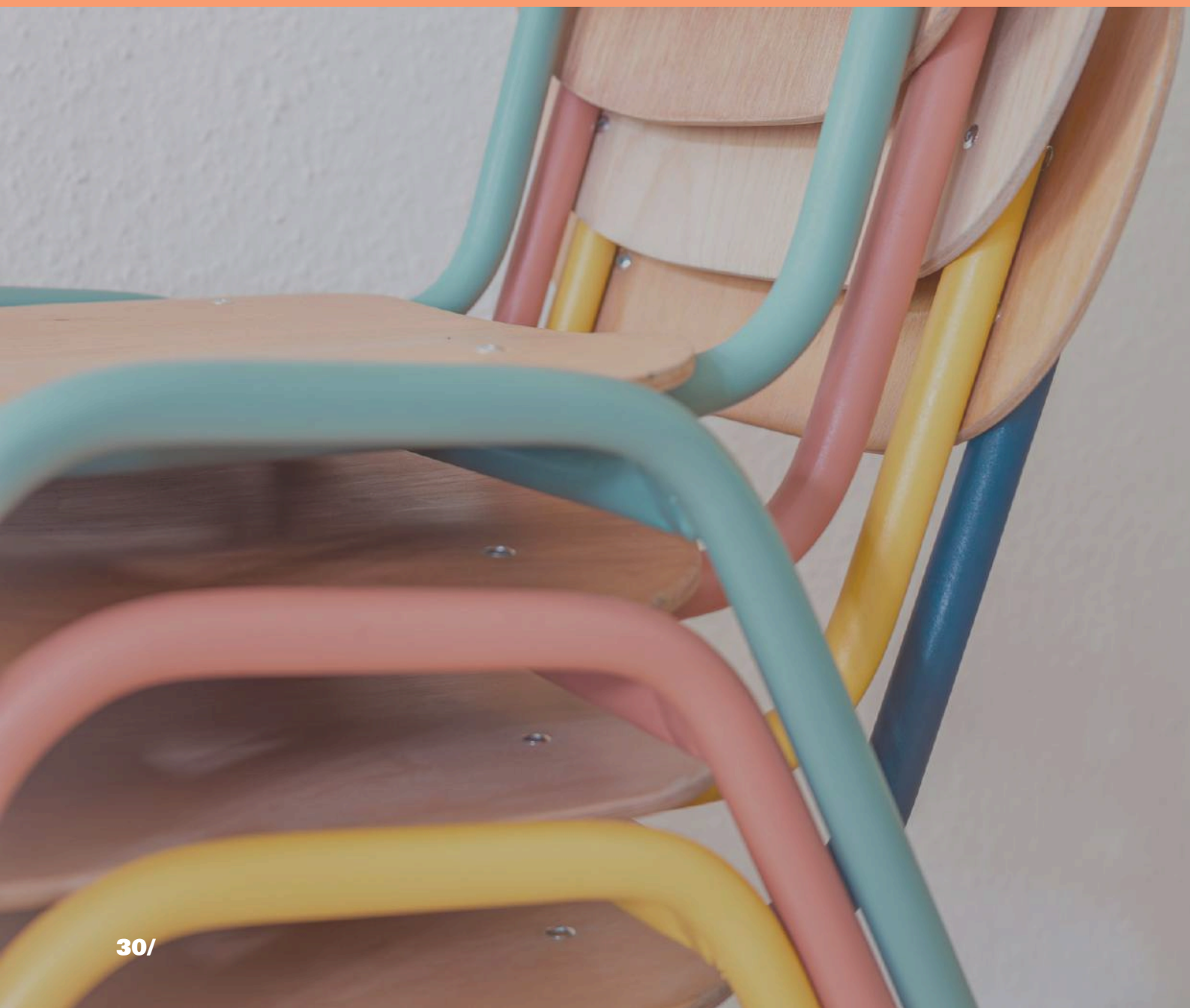
SESIÓN ÚNICA DE 1 HORA DE DURACIÓN

1/ Achegándonos á Mediación (1h)

Este obradoiro, de **1 hora de duración**, ofrece **unha primeira aproximación á mediación escolar para alumnado de Educación Primaria**. A partir de contos, xogos simbólicos e dinámicas participativas, o alumnado coñecerá **as emocións e a súa utilidade**, explorará **que son os conflitos e como se producen**, e achegaranse de forma lúdica á mediación e ao seu funcionamento dentro do centro. A través dunha experiencia guiada, **vivirán un proceso de mediación en pequeno formato** e reflexionarán sobre o seu papel como ferramenta para mellorar a convivencia na aula.

→ **Contidos:** *introdución e exploración do conflito; a historia das emocións cos monstros de cores; introdución lúdica á mediación; a mediación no centro: dúbidas e propostas; a peixeira dos conflitos; reflexión grupal.*

OBRADOIRO DE PRESENTACIÓN DA MEDIACIÓN ESCOLAR EN ESO, BACHARELATO E FP

SESIÓN ÚNICA DE 1 HORA DE DURACIÓN

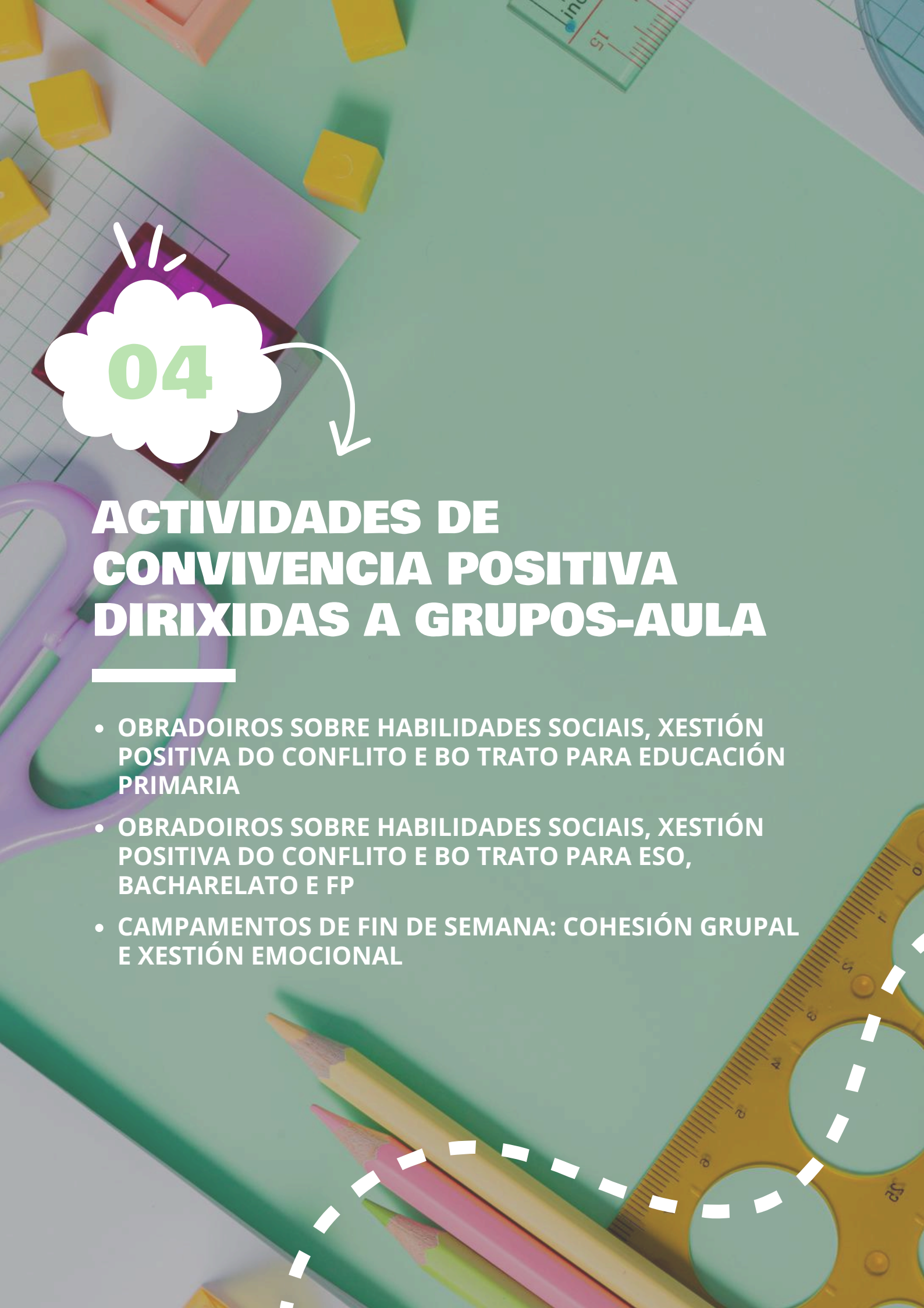

1/ Achegándonos á Mediación (1h)

Este obradoiro, de **1 hora de duración**, propón **unha primeira inmersión na mediación escolar dirixida a alumnado de Educación Secundaria, Bacharelato e FP**. Partindo das experiencias previas do grupo, analizaranse os conflitos, os seus elementos e a súa escalada, así como o papel das emocións na súa xestión. A sesión inclúe unha introdución lúdica á mediación, unha aproximación ao funcionamento do equipo de mediación do centro e a experimentación dun proceso real en formato reducido. O alumnado poderá así reflexionar sobre a utilidade desta ferramenta para a resolución pacífica dos conflitos na vida escolar.

→ **Contidos:** *detección de experiencias previas en torno á mediación; o conflito a través dos seus protagonistas; a historia das emocións no conflito; introdución lúdica á mediación; funcionamento do equipo de mediación; a peixeira dos conflitos; reflexión grupal.*

04

ACTIVIDADES DE CONVIVENCIA POSITIVA DIRIXIDAS A GRUPOS-AULA

- OBRADOIROS SOBRE HABILIDADES SOCIAIS, XESTIÓN POSITIVA DO CONFLITO E BO TRATO PARA EDUCACIÓN PRIMARIA
- OBRADOIROS SOBRE HABILIDADES SOCIAIS, XESTIÓN POSITIVA DO CONFLITO E BO TRATO PARA ESO, BACHARELATO E FP
- CAMPAMENTOS DE FIN DE SEMANA: COHESIÓN GRUPAL E XESTIÓN EMOCIONAL

OBRADOIROS SOBRE HABILIDADES SOCIAIS, XESTIÓN POSITIVA DO CONFLITO E BO TRATO PARA EDUCACIÓN PRIMARIA

OBRADOIROS DE 2 HORAS DE DURACIÓN

En Educación Primaria, un grupo de 2º é moi diferente dun grupo de 6º.
Os contidos dos obradoiros preséntanse de maneira común para todas as idades,
mais **adáptanse a cada curso e ás características específicas de cada grupo-aula.**

1/ As emocións: unha linguaxe compartida (2h)

Este obradoiro propónse como **un espazo para recoñecer, identificar e expresar as emocións básicas** e os sentimentos derivados, favorecendo a alfabetización e comunicación emocional dentro do grupo-aula. A través de dinámicas vivenciais e expresivas, o alumnado poderá compartir experiencias persoais, reflexionar sobre a diversidade emocional e recoñecer os estímulos que desencadean as emocións. O obradoiro fomenta tamén **a consciencia colectiva arredor do impacto das accións na vida grupal** e a identificación das necesidades que subxacen ás emocións desagradables.

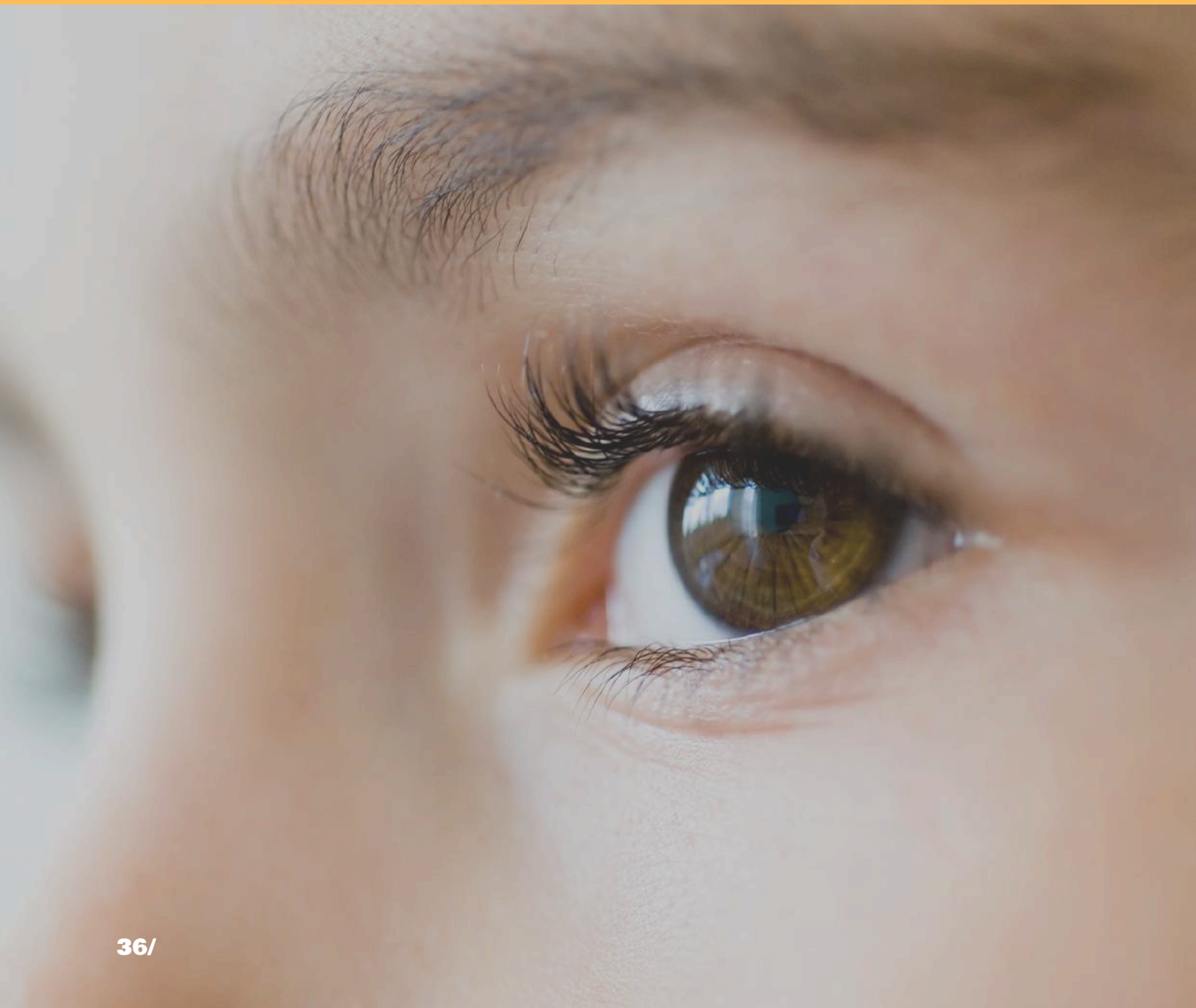
→ **Contidos:** *identificación e expresión de emocións básicas e sentimentos derivados; vocabulario emocional e aceptación da diversidade; relato de experiencias persoais vinculadas a emocións concretas; diferenzas nas vivencias emocionais; recoñecemento e validación das necesidades subxacentes ás emocións desagradables.*

2/ Comunicación Non Violenta, necesidades e convivencia (2h)

Neste obradoiro emprégase a **Comunicación Non Violenta como ferramenta clave para a mellora da convivencia na aula**. A proposta busca xerar un clima seguro e de confianza que favoreza a empatía, a escoita activa e a expresión asertiva. O alumnado aprenderá a recoñecer e comprender as necesidades propias e alleas, así como a facer peticións coidadas que impulsen cambios positivos no grupo. A actividade finaliza coa asunción de compromisos individuais e colectivos para contribuír ao benestar común.

→ **Contidos:** *escoita activa, expresión asertiva e comunicación emocional; empatía e recoñecemento de necesidades alleas; práctica da comunicación non violenta para peticións coidadas; compromisos individuais e colectivos para a mellora da convivencia.*

3/ O bo trato en acción (2h)

Neste obradoiro, **o alumnado explorará o concepto de bo trato**, aprendendo a identificar a súa ausencia e a recoñecer as claves para construír relacións respectuosas. A actividade combina dinámicas de reflexión grupal e creatividade co obxectivo de **fomentar actitudes positivas e responsables cara o bo trato na aula**. O alumnado asumirá compromisos persoais e colectivos para promovelos e deseñará propostas de solucións empáticas e pacíficas ante situacións de ausencia do mesmo.

→ **Contidos:** *concepto de bo trato e sinais da súa ausencia; claves para a construción de relacións respectuosas e positivas; reflexión grupal sobre o papel de cada persoa no fomento do bo trato dentro da aula; compromisos individuais para promover o bo trato na escola; propostas creativas e empáticas de resolución pacífica de conflitos.*

4/ Apreciación e cohesión grupal (2h)

Este obradoiro está orientado a **reforzar a cohesión grupal e a valoración mutua dentro da aula**. A través de actividades prácticas e dinámicas, **o alumnado potenciará as súas habilidades sociais, autoestima e autoconcepto**, á vez que recoñece e pon en valor as fortalezas colectivas e individuais. Este espazo apreciativo **fomenta a alegría compartida, a distensión e o recoñecemento das experiencias significativas** que achegan benestar, reforzando así os vínculos do grupo.

→ **Contidos:** *habilidades sociais para a convivencia; valoración da alegría e da distensión; fortalecemento da autoestima e do autoconcepto; recoñecemento das fortalezas da aula e momentos de benestar; creación dun espazo apreciativo arredor das persoas que compoñen o grupo.*

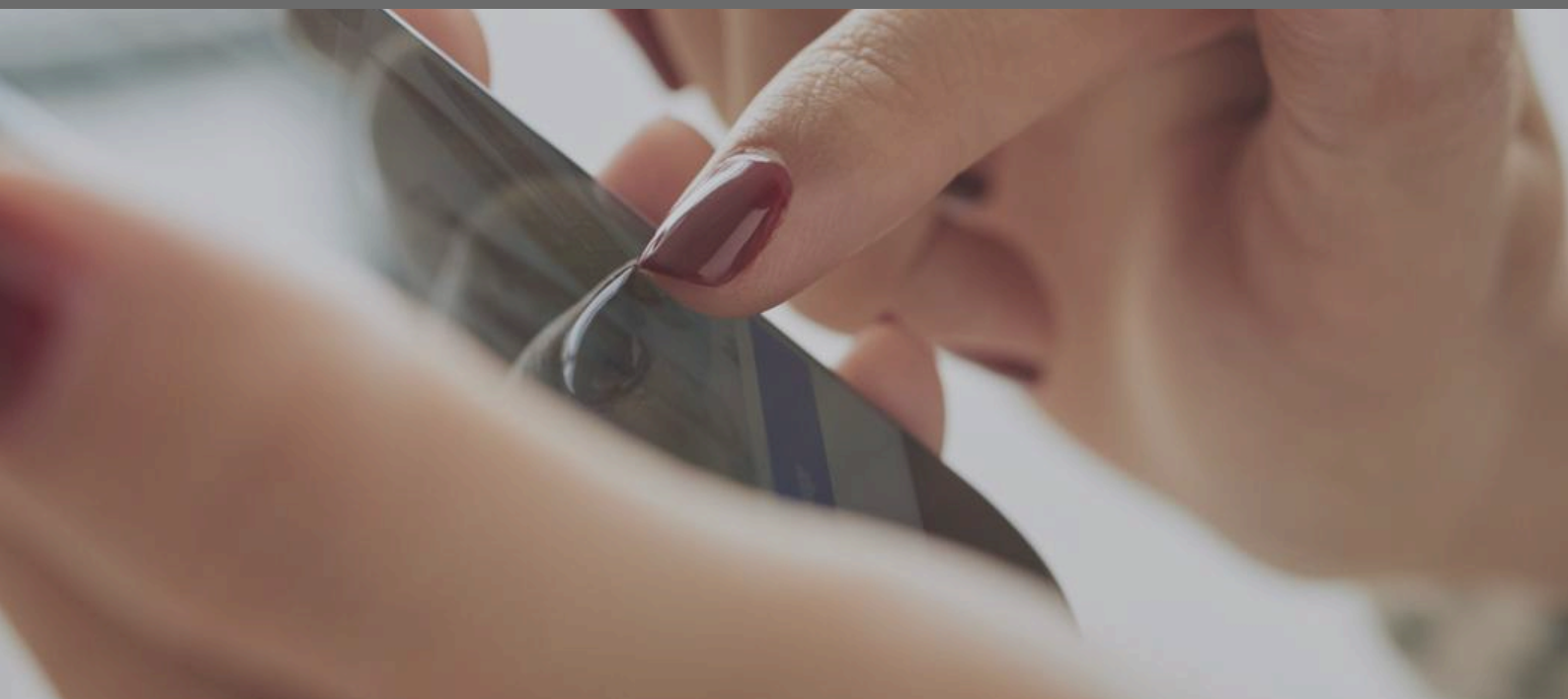

OBRADOIROS SOBRE HABILIDADES SOCIAIS, XESTIÓN POSITIVA DO CONFLITO E BO TRATO PARA ESO, BACHARELATO E FP

OBRADOIROS DE 2 HORAS DE DURACIÓN

Aínda que se presentan de maneira xeral, cada obradoiro **adáptase á etapa educativa, á realidade de cada centro e ás necesidades específicas de cada grupo-aula.**

1/ A realidade da aula: comunicación, conflito, trato e relacións (2h)

Neste obradoiro, **o alumnado analizará de xeito crítico as dinámicas que se dan no grupo-aula: roles, interaccións, estilos de comunicación e convivencia.** A proposta busca aumentar a conciencia sobre a realidade interna da aula, recoñecendo tanto os aspectos positivos como aquelas cuestións mellorables. A través da reflexión e da Educación Emocional, foméntase a empatía, a identificación das necesidades presentes e a formulación de propostas de cambio orientadas a mellorar a convivencia.

→ **Contidos:** *análise de dinámicas do grupo-aula (roles, interaccións e estilos comunicativos); observación crítica da convivencia e cohesión grupal; identificación de fortalezas e debilidades do grupo-aula; recoñecemento e expresión de emocións; empatía e bo trato para a mellora das relacións interpersoais; propostas de transformación individuais e colectivas.*

2/ Dos estilos comunicativos á Comunicación Non Violenta na aula (2h)

Neste obradoiro emprégase a dramatización para explorar os distintos estilos comunicativos e o seu impacto nas relacións interpersoais. A partir desta análise introdúcese a **Comunicación Non Violenta de Rosenberg como estratexia práctica para expresar sentimentos, necesidades e peticións de maneira respectuosa e asertiva**. O alumnado aprenderá a identificar patróns propios, reflexionar sobre eles e transformar situacións reais de comunicación ineficaz en interaccións construtivas, favorecendo unha mellor convivencia.

→ **Contidos:** *identificación e dramatización de estilos comunicativos; impacto emocional e relacional dos diferentes estilos comunicativos; introdución práctica á Comunicación Non Violenta (observación, emoción, necesidade e petición); recoñecemento de patróns persoais; estratexias de expresión eficaz e respectuosa; resolución de conflitos aplicando os pasos da CNV.*

3/ Bo trato e apreciación na aula (2h)

Este obradoiro está orientado a **recoñecer, a través da representación teatral e a reflexión colectiva, a importancia do bo trato nas relacións cotiás da aula**. Preténdese fortalecer a autoestima e a cohesión grupal mediante dinámicas de recoñecemento mutuo, escoita activa e intercambio de mensaxes positivas. Así, o alumnado asume compromisos persoais para promover un clima respectuoso e inclusivo, valorando as fortalezas individuais e colectivas do grupo, e afianzando o sentimento de pertenza ao mesmo.

→ **Contidos:** *análise de situacións de bo trato e ausencia do mesmo; reflexión grupal sobre accións cotiás que favorecen ou dificultan a convivencia positiva; escoita activa e expresión empática a través do diálogo; creación e intercambio de mensaxes positivas; fortalecemento da autoestima e os vínculos grupais; valoración da diversidade e recoñecemento das fortalezas individuais e grupais; compromisos compartidos para fomentar o bo trato na aula.*

4/ Convivencia: un reto compartido (2h)

Este obradoiro invita a tomar conciencia arredor das dinámicas de convivencia existentes no grupo-aula, así como a reflexionar sobre os factores que melloran ou dificultan a calidade das relacións interpersoais. A través do diálogo, **foméntase a corresponsabilidade na construción dun clima máis xusto e inclusivo, impulsando cambios posibles e desexables**. Así, o alumnado comprométese activamente co benestar común, recoñecendo e celebrando os avances no camiño cara a unha convivencia positiva e cohesionada.

→ **Contidos:** *análise de dinámicas de convivencia do grupo-aula; reflexión crítica sobre factores positivos e negativos que inflúen nas relacións escolares; fomento da corresponsabilidade no grupo; creación de espazos de diálogo na aula; compromisos persoais e colectivos para a mellora da convivencia escolar; recoñecemento e celebración de avances grupais.*

CAMPAMENTOS DE FIN DE SEMANA: COHESIÓN GRUPAL E XESTIÓN EMOCIONAL

1/ Convivencia e cohesión grupal de campamento

Este **campamento de fin de semana** propón **unha experiencia de convivencia fóra do espazo habitual do centro**, nun entorno natural, para favorecer o **desenvolvemento de habilidades sociais, emocionais e de xestión de conflitos**. A actividade permite ao alumnado practicar condutas asertivas, expresar opinións propias e participar en procesos democráticos, así como **reforzar a autoestima, a empatía, a solidariedade e o respecto ás diferenzas individuais e de xénero**. Mediante dinámicas participativas e tempos libres estruturados, o alumnado aprende a comunicarse de xeito claro e construtivo, cooperar sen competitividade, resolver conflitos de forma non violenta e reflexionar de xeito crítico sobre as súas experiencias, fortalecendo a cohesión grupal e unha convivencia positiva.

→ **Contidos:** *dinámicas de presentación e integración; exercicios de comunicación e escoita activa; actividades de resolución de conflitos e mediación; xogos cooperativos e creativos; tarefas de responsabilidade compartida; actividades de reflexión e debate; tempos de autonomía e exploración na natureza.*

05

IMPULSANDO A PARTICIPACIÓN INFANTIL E XUVENIL NO CENTRO

- FORMACIÓN DE ALUMNADO DELEGADO
- CREACIÓN DE ASEMBLEAS ESCOLARES
- OBRADOIROS DE COOPERACIÓN E COHESIÓN GRUPAL PARA EDUCACIÓN PRIMARIA E ESO
- OBRADOIROS DE PARTICIPACIÓN INFANTIL E XUVENIL PARA EDUCACIÓN PRIMARIA E ESO
- FORMACIÓN AO PROFESORADO

FORMACIÓN DE ALUMNADO DELEGADO

1/ Formación de delegadas e delegados de clase en Educación Primaria: a nosa voz na aula (3h)

Na etapa de Educación Primaria comezan a asentarse as bases do que significa representar a un grupo e exercer como canle de comunicación co resto da comunidade escolar. Neste obradoiro, **o alumnado descubrirá a relevancia da figura da delegada ou do delegado como voz das necesidades e ideas da clase, e como este rol pode impulsar cambios positivos no centro.**

Ao longo dunha **sesión de tres horas**, exploraremos o dereito á participación infantil, as funcións e responsabilidades asociadas a este cargo, así como as destrezas necesarias para exercelo con eficacia. Practicaremos técnicas de observación e análise da realidade da aula e estratexias para recoller información e promover a escoita activa. Ademais, proporemos dinámicas para fortalecer a confianza, a autoestima e o empoderamento. Todo isto desenvolverase a través de propostas interactivas, creativas e lúdicas, convertendo a aprendizaxe nun proceso motivador e participativo.

→ **Contidos:** *o dereito á participación infantil no contexto escolar; funcións e responsabilidades da delegada ou delegado de clase; desafíos e destrezas do delegado ou delegada; observación e análise de cada clase; a recollida de información, as canles de participación e a escoita activa; empoderamento, confianza e autoestima.*

SESIÓN ÚNICA DE 3H

3 SESIÓN DE 3H

2/ Formación de delegadas e delegados de clase en Educación Secundaria, Bacharelato e FP: participar para transformar (9h)

A delegada ou delegado de clase é unha figura clave para a participación do alumnado no centro educativo, recollendo a voz da clase e constituíndo un nexo fundamental entre rapazada e centro. A presente proposta trata de achegar, en **tres sesións de tres horas de duración**, unha formación breve pero completa que capacite ás delegadas e delegados para o desenvolvemento pleno das súas funcións.

Unha **primeira sesión**, introdutoria, servirá para **coñecer en detalle a figura da delegada ou delegado** e tamén para coñecernos entre nós e identificar mellor as nosas necesidades e o noso punto de partida.

As **outras dúas sesións** desenvolven dous ámbitos importantes do delegado ou delegada: a súa **función como representante das compañeiras e compañeiros** no día a día e tamén o seu **rol como promotora ou promotor da participación infanto-xuvenil** nos centros de ensino.

A proposta está desenvolvida de xeito modular, é dicir, cada unha das sesións ten sentido sen as outras. Porén, sendo a sesión 1 introdutoria, consideramos importante facela antes que calquera das outras dúas.

CONTIDOS DAS SESIÓNS

Sesión 1/

A delegada ou delegado de clase (3h)

Nesta primeira sesión exploraremos en profundidade **o papel da delegada ou delegado e da súa persoa subdelegada**, tanto no eido legal como nas responsabilidades cotiás. Coñeceremos o funcionamento da Xunta de Delegados e Delegadas e as súas competencias, descubriendo como este órgano contribúe á vida escolar. Traballaremos habilidades clave para exercer o rol con éxito, como a comunicación efectiva, a oratoria e as técnicas para falar en público, á vez que compartiremos estratexias para xestionar medos e inseguridades. **Faremos fincapé no empoderamento, confianza e autoestima**, incorporando dinámicas vivenciais e xogos que faciliten a posta en práctica destas destrezas nun ambiente seguro e motivador.

→ **Contidos:** *funcións legais da delegada ou delegado de clase; outras funcións e responsabilidades da delegada ou delegado; a estrutura e funcionamento da Xunta de Delegados e Delegadas; habilidades e destrezas do delegado ou delegada; oratoria e técnicas para falar en público; desafíos e dificultades da delegada ou delegado; empoderamento, confianza e autoestima.*

Sesión 2/

A función representativa e a negociación (3h)

Esta sesión céntrase en **comprender e practicar a representación efectiva da clase**. Partiremos da observación e análise das necesidades do grupo, sempre con **perspectiva integradora, multicultural e de xénero**, e aprenderemos a distinguir entre intereses individuais e colectivos. Abordaremos o recoñecemento dos diferentes axentes implicados no benestar da clase —profesorado, familias, centro— e exploraremos como recoller información, escoitar activamente e establecer canles de participación. Practicaremos **técnicas de negociación non competitiva**, transformando intereses en consensos. Empregaremos, para todo isto, exercicios interactivos e simulacións que permitan vivir en primeira persoa os contidos abordados.

→ **Contidos:** *observación e análise de cada clase; a recollida de información, as canles de participación e a escoita activa; os axentes negociadores e os seus intereses: profesorado, centro e familias; a negociación non competitiva: dos intereses aos consensos.*

Sesión 3/

Participación xuvenil no centro educativo (3h)

A derradeira sesión está dedicada ao **dereito á participación infantil e xuvenil** e ao papel fundamental do alumnado na vida do centro. Coñeceremos os órganos de goberno escolar, o seu funcionamento e as vías polas que as e os estudantes poden tomar parte nas decisións, **desde o Consello Escolar ata a Xunta de Delegados e Delegadas**. Analizaremos as oportunidades e desafíos que presenta a participación, e practicaremos a formulación de propostas e iniciativas que poidan ter impacto real. As actividades, deseñadas con metodoloxías activas e colaborativas, facilitarán que cada persoa participante experimente como a súa voz pode transformar o contexto escolar.

→ **Contidos:** o dereito á participación xuvenil no contexto escolar; a organización interna do centro: órganos de goberno e tomas de decisión; o papel do alumnado no Consello Escolar e a Xunta de Delegados e Delegadas; a participación do alumnado: oportunidades e desafíos.

CREACIÓN DE ASEMBLEAS ESCOLARES

1/ Asembleas de aula en acción: dialogar, escoitar, consensuar (2h)

Esta formación de **dúas horas de duración** pode realizarse en **Educación Primaria, Secundaria, Bacharelato e Formación Profesional**. Propón unha **inmersión práctica no mundo das asembleas autoxestionadas como ferramenta de participación e cohesión na aula**. A través de dinámicas adaptadas ás idades, á etapa educativa e ao contexto do grupo, o alumnado aprenderá que é unha asemblea autoxestionada e por que ten sentido realizalas, cales son as súas funcións, así como os xestos e códigos para expresarse e organizar as intervencións.

O espazo poderá contar cunha ambientación especial que axude a crear un clima de respecto, escoita e colaboración. Todo o proceso combinará exercicios vivenciais con mecanismos lúdicos para que as persoas participantes sintan en primeira persoa a experiencia de dialogar, escoitar activamente, xestionar conflitos grupais e chegar a consensos e poidan ser despois autónomas para, coa axuda do profesorado, continuar desenvolvendo asembleas de aula ao longo do curso escolar.

→ **Contidos:** *o concepto de asemblea, pegada histórica e funcionalidade, pautas de participación e respecto, xestos para a participación non verbal, funcións e rotación das quendas, estrutura e fases, técnicas de fala e escoita, estratexias para a toma de decisións, ambientación e disposición do espazo, mecanismos de continuidade.*

1 SESIÓN DE 2H

2 SESIÓNs DE 2H + 2H DE REUNIÓNs ONLINE

2/ Construíndo asembleas de centro: aprender a participar, participando (6h)

Esta actividade ofrece **un proceso formativo e de acompañamento para crear e consolidar unha asemblea de centro viva, participativa e eficaz**. As asembleas autosexionadas de centro funcionan como xermolo e **núcleo de ideas, motivación e cohesión entre tódolos membros da comunidade educativa**. Está dirixido ao grupo voluntario que asuma a coordinación das asembleas. Comeza cunha formación inicial de dúas sesións presenciais de dúas horas cada unha, nas que se traballan os fundamentos, as funcións e as dinámicas propias dunha asemblea a través de ferramentas lúdicas e participativas.

Posteriormente, o proceso complétase cun **acompañamento práctico: reunións online de media hora antes das catro primeiras asembleas** para planificar e resolver dúbidas e **apoio presencial nas dúas primeiras asembleas de centro**. O obxectivo é que o alumnado aprenda a participar mentres participa, adquirindo ferramentas reais para organizar, dinamizar e tomar decisións colectivas e fortalecendo así a súa implicación no centro educativo. Pode realizarse **Educación Primaria, Secundaria, Bacharelato e Formación Profesional** adaptándose a metodoloxía ás diferentes idades e contextos.

→ **Contidos:** *o concepto de asemblea de centro, pegada histórica e funcionalidade, estrutura e responsabilidades dentro da asemblea, pautas de participación e respecto, xestos para a participación non verbal, estratexias para a implicación da comunidade educativa, organización e xestión de asembleas, técnicas de fala e escoita, estratexias para a toma de decisións, ambientación e disposición do espazo.*

OBRADOIROS DE COOPERACIÓN E COHESIÓN GRUPAL PARA EDUCACIÓN PRIMARIA E ESO

OBRADOIROS DE 2 HORAS DE DURACIÓN

1/ Cooperación e confianza na aula: construíndo equipo (2h)

É este un obradoiro pensado para que o alumnado de Educación Primaria **descubra de forma práctica e divertida o valor de traballar xuntos**. Durante dúas horas, as nenas e nenos participarán en **actividades e dinámicas deseñadas para fomentar a cooperación, a comunicación efectiva e a confianza mutua**. O obradoiro combina xogos activos, retos colaborativos e exercicios de reflexión que permiten explorar como as persoas poden apoiarse, escoitarse e resolver situacións conxuntas de forma respectuosa e creativa. Ao final da sesión, cada participante poderá observar como a cooperación e a confianza fortalecen o grupo e facilitan un clima de aula positivo, no que todas as voces son importantes e as propostas de cada persoa poden converterse en accións reais. Este obradoiro non só promove a cohesión do grupo, senón que tamén xera un espazo motivador e seguro para aprender, experimentar e crecer en compañía.

→ **Contidos:** *valor da cooperación, fortalecemento de vínculos entre compañeiros e compañeiras, estratexias para a comunicación asertiva e a escoita activa, resolución de problemas en grupo, consolidación da cohesión de grupo, habilidades de traballo en equipo e apoio mutuo.*

2/ Cohesión grupal e celebración na aula: facendo piña (2h)

A aula é o lugar onde convive a rapazada ao longo de moitas horas das súas vidas. O grupo-aula é fundamental. Mais nos grupos suceden eventos: hai desencontros, conflitos abertos, realidades diversas, momentos de achegamento, tempos de separación... Este obradoiro pretende **fomentar a cohesión grupal, poñendo o foco en todo o que o une** a través de **dinámicas abertas** que lles permitan abrirse e expresarse, achegando a súa voz e escoitando, á vez, á dos compañeiros e compañeiras, ao tempo que se promove **a celebración, a diversión e a alegría**. Búscase xerar un ambiente de liberdade e distensión que sirva de empurre motivacional para o alumnado.

→ **Contidos:** importancia do grupo-aula como espazo de convivencia e aprendizaxe, espazo participativo de expresión persoal e escoita activa, diversión e alegría como xermolo da convivencia positiva, motivación como impulso do benestar e o rendemento académico.

3/ Coñecemento, apreciación e cooperación: descubrir, valorar, cooperar (2h)

Este obradoiro orientado a Educación Secundaria busca **achegar ás persoas que compoñen o grupo-aula entre si**, xerando un espazo no que **coñecerse máis e de xeito máis profundo**; reflexionar sobre a súa **vivencia da cooperación dentro da aula**, a perspectiva que teñen deste valor fundamental e as posibilidades que imaxinan e, tamén, **apreciarse, valorando os aspectos positivos do grupo** e de tódalas persoas que o compoñen. Trátase dun obradoiro que combina a xestión emocional e a apreciación para construír un ambiente cómodo e seguro do que saír máis cunha maior conexión e empatía, así como cunha autoestima fortalecida.

→ **Contidos:** *mellora do autocoñecemento e do coñecemento mutuo dentro do grupo-aula, desenvolvemento da capacidade de reflexión sobre o valor da cooperación, reforzo da apreciación e valoración positiva das persoas compañeiras, traballo da empatía e da conexión emocional co grupo, fortalecemento da autoestima individual e colectiva.*

OBRADOIROS DE PARTICIPACIÓN INFANTIL E XUVENIL PARA EDUCACIÓN PRIMARIA E ESO

OBRADOIROS DE 2 HORAS DE DURACIÓN

1/ Os dereitos da infancia: xogar, aprender e vivir con dereitos (2h)

Este obradoiro, dirixido a alumnado de Educación Primaria propón un **achegamento dinámico e participativo á Convención dos Dereitos da Nena e do Neno** (1989). O alumnado explorará que son estes dereitos, por que son importantes e como exercelos, a través da xeración dun espazo de seguridade e empatía no que **recoñecer as eivas sociais, grupais e individuais á hora de defendelos**. Empregando dinámicas adaptadas ás necesidades de cada aula, fomentárase a conciencia crítica sobre o papel activo das nenas e nenos na sociedade, así como o coñecemento dos mecanismos de participación que teñen ao seu alcance no ámbito do centro e da súa contorna. O obradoiro combina xogos cooperativos e de movemento, reflexión e diálogo para reflexionar en torno aos dereitos da infancia e aos pasos que podemos dar cadaquén para aseguralos na nosa contorna, a través do respecto e a axuda cara os nosos compañeiros e compañeiras.

→ **Contidos:** *a Convención dos Dereitos da Infancia, principios fundamentais dos dereitos da infancia, importancia destes dereitos, dereitos e deberes, o papel da infancia como axente de cambio social, empatía e transformación individual, mecanismos de participación infantil, fórmulas para a promoción dos dereitos da infancia.*

2/ Traballando a organización colectiva: unha aventura espacial (2h)

Tamén dirixido a alumnado de primaria, neste caso situarase ao alumnado nun escenario futurista. **Serán tripulantes dunha nave espacial que se avaría durante unha viaxe interestelar** e veranse obrigadas e obrigados a realizar unha aterraxe de emerxencia. Durante o proceso algunhas das pezas da nave despréndense, quedando diseminadas ó longo e ó largo do planeta despoboado no que os tripulantes van parar. A partir deste momento, **os rapaces e rapazas deberán autoorganizarse e cooperar co fin de conseguir unha meta común**. Introducíranse situacións de obrigada cooperación e situacións disxuntivas nas que os participantes deberán escoller entre o beneficio persoal e o ben común. **Rematarase a actividade cun espazo de reflexión e diálogo** no que se promoverá a ollada crítica sobre as propias decisións e os procedementos para chegar a elas.

→ **Contidos:** reparto de roles e responsabilidades, cooperación e axuda mutua, creatividade, diálogo e escoita activa, participación grupal, dilemas entre beneficio persoal e ben común, dinámicas de autoorganización e toma de decisións en grupo, estratexias para resolver conflitos e chegar a acordos, traballo en equipo, reflexión crítica sobre as actitudes e enfoques grupais e individuais.

3/ Os dereitos da xuventude: un mundo de posibilidades (2h)

A xuventude conta con **dereitos recoñecidos a nivel internacional**, estatal e galego e tamén con espazos de participación a diferentes niveis. Este obradoiro pretende achegarlles ese abano de posibilidades, **partindo das políticas macro á realidade de aula**, do que o mundo ofrece ao que **elas e eles mesmos poden e deben xerar nas súas contornas**. Empregando dinámicas lúdicas e ferramentas de facilitación de grupos, este obradoiro desenvólvese de xeito activo, buscando a motivación a reflexión das persoas participantes.

→ **Contidos:** referentes en dereitos da xuventude nos diferentes niveis territoriais, canles e estruturas de participación xuvenil, políticas públicas de mocidade, exemplos inspiradores de iniciativas e boas prácticas xuvenís, reflexión colectiva sobre a realidade de aula dende un enfoque de dereitos, identificación de necesidades e capacidades grupais e individuais.

FORMACIÓN AO PROFESORADO

ACCIONES FORMATIVAS INDEPENDENTES DE 3 HORAS
DE DURACIÓN

1/ A participación infantil e xuvenil en perspectiva (3h)

Esta formación fai un **percorrido polo dereito á participación infantil e xuvenil**, afonda nos espazos de participación dispoñibles nos diferentes niveis territoriais, achega boas prácticas e promove a **reflexión sobre a perspectiva individual e da comunidade educativa en relación á participación**.

→ **Contidos:** *o dereito á participación infantil e xuvenil desde o marco internacional, estatal e autonómico; identificación dos diferentes espazos e mecanismos de participación existentes a nivel local, autonómico, estatal e global; análise crítica da efectividade e accesibilidade deses espazos para a infancia e a mocidade; recoñecemento de boas prácticas e experiencias inspiradoras en participación infantil e xuvenil; reflexión sobre o papel da comunidade educativa na promoción da participación real e significativa; detección de barreiras e retos á participación e exploración de estratexias para superalos.*

2/ Ferramentas de participación no centro educativo (3h)

A través da **escaleira de participación** elaborada por Roger Hart para Unicef, valóranse as **prácticas participativas na contorna escolar**, achegaranse e practícaranse ferramentas e **mecanismos de participación para o centro educativo** e propórase a aplicación de opcións de xeito contextualizado e adaptado.

→ **Contidos:** *coñecemento da escaleira de participación de Roger Hart, identificación dos diferentes niveis de participación e valoración crítica das prácticas existentes no centro, recoñecemento de boas prácticas e exemplos de participación efectiva, introdución e práctica de ferramentas e mecanismos que favorezan a implicación do alumnado, desenvolvemento de habilidades para deseñar procesos participativos inclusivos e motivadores, adaptación e contextualización das ferramentas á realidade e necesidades do centro educativo, estratexias para integrar a participación no día a día da vida escolar.*

3/ Ferramentas de participación nas aulas (3h)

Empregando como punto de partida, novamente, a escaleira de participación elaborada por Roger Hart, analizaranse as **prácticas participativas desenvolvidas nas aulas** do centro; revisaranse, de xeito vivencial, **instrumentos e fórmulas participativas** dirixidos ao grupo-aula e, finalmente, partirase de experiencias concretas para reflexionar sobre a **aplicación situada** das ferramentas exploradas.

→ **Contidos:** coñecemento da escaleira de participación de Roger Hart aplicada ao contexto do grupo-aula, análise crítica dos niveis de participación presentes nas clases, identificación de prácticas participativas existentes e valoración do seu impacto real no alumnado, exploración e vivencia de instrumentos e fórmulas participativas adaptadas ao grupo-aula, desenvolvemento de competencias para dinamizar procesos de participación atraentes e inclusivos, adaptación das ferramentas ás necesidades e características específicas de cada aula, estratexias para fomentar a autonomía e a toma de decisións no grupo.

4/ Gamificación e ferramentas lúdicas para a transmisión de contidos (3h)

Nesta formación achegarémonos á **gamificación e á aprendizaxe baseada en xogos** para xerar **metodoloxías atraentes, inclusivas e motivadoras** para o alumnado. Veremos como se pode dar forma lúdica e participada aos distintos contidos e tipos de actividades. Traballaremos de xeito práctico, adaptado á realidade de cada centro e das persoas participantes e farémolo, por suposto, empregando **o xogo e as dinámicas de grupo como eixos centrais** do formato da sesión.

→ **Contidos:** *principios e diferenzas da gamificación e da aprendizaxe baseada en xogos; identificación dos beneficios e potencialidades destas metodoloxías para a motivación e inclusión do alumnado; técnicas para dar formato lúdico e participativo a contidos curriculares e actividades de aula; deseño de dinámicas e retos adaptados ás necesidades e características do alumnado; integración de elementos narrativos, puntuacións, niveis e recompensas en propostas educativas; adaptación das estratexias de gamificación á realidade de cada centro e grupo; desenvolvemento de competencias para facilitar sesións participativas con metodoloxía lúdica.*

ORZAMENTO

ORZAMENTO

ACTIVIDADE	ORZAMENTO
Curso Básico de Mediación Escolar para Educación Primaria	640€
Curso Básico de Mediación Escolar para ESO, Bacharelato e FP	820€
Sesiões Avanzadas de Mediación Escolar para ESO, Bacharelato e FP	215€ Orzamento por sesión 980€ Orzamento pola formación completa
Formación ao profesorado do Equipo de Mediación Escolar	175€ Orzamento para unha sesión de 2h 210€ Orzamento para unha sesión de 3h 320€ Orzamento para dúas sesións de 2h 380€ Orzamento para dúas sesións de 3h
Obradoiros de presentación do Servizo de Mediación Escolar nas aulas No caso dos obradoiros de 1 hora, engádense 45€ por cada sesión adicional realizada ese mesmo día. Se as sesións se realizan en días diferentes, aplícase o prezo correspondente a cada xornada.	115€
Obradoiros sobre habilidades sociais, xestión positiva do conflito e bo trato nas aulas No caso dos obradoiros de 2 horas, engádense 100€ por cada sesión adicional realizada na mesma xornada.	170€

ORZAMENTO

ACTIVIDADE	ORZAMENTO
Campamentos de fin de semana: cohesión grupal e xestión emocional	Consultar
Formación de delegadas e delegados de clase en Educación Primaria: a nosa voz na aula	215€
Formación de delegadas e delegados de clase en ESO, Bacharelato e FP: participar para transformar	215€ Orzamento por sesión 640€ Orzamento pola formación completa
Asembleas de aula en acción: dialogar, escoitar, consensuar No caso dos obradoiros de 2 horas, engádense 100€ por cada sesión adicional realizada na mesma xornada.	170€
Construíndo asembleas de centro: aprender a participar, participando	700€
Obradoiros de cooperación e cohesión grupal nas aulas No caso dos obradoiros de 2 horas, engádense 100€ por cada sesión adicional realizada na mesma xornada.	170€
Obradoiros de participación infantil e xuvenil nas aulas No caso dos obradoiros de 2 horas, engádense 100€ por cada sesión adicional realizada na mesma xornada.	170€
Formación ao profesorado en materia de participación infantil e xuvenil	210€

VÍAS DE FINANCIAMIENTO

Posibles vías de financiamento

De seguido, presentamos **posibles vías de financiamento** para que os centros educativos poidan acceder ás nosas actividades **en materia de resolución pacífica de conflitos e convivencia positiva**, ofrecendo tamén o noso apoio na preparación e presentación das solicitudes correspondentes.

→ **Programa para o Impulso de Centros Referentes na modalidade de Proxectos de Inclusión Educativa (PIE).**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/44718>

→ **Premio Tolerancia Cero fronte ao Acoso Escolar.**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/45568>

→ **Premios Educativos Innovagal.**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/46877>

→ **Programa Educación Responsable.**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/46816>

→ **Premio ConVivimos.**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/47085>

→ **Programa para o Impulso de Centros Referentes na modalidade de Proxectos Innova-Lab.**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/44716>

→ **Certame de Cooperativismo no Ensino.**

<https://sede.xunta.gal/detalle-procedemento?codtram=TR802O>

→ **Plan Proxecta+.**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/planproxecta>

→ **Premio de Boas Prácticas de Educación Inclusiva.**

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/46881>

CONTACTA CON NÓS!

PARTICIPACIÓN INFANTIL E XUVENIL

aventeira@aventeira.com

633 682 921 (Áreas de A Coruña, Lugo e Ourense)

722 342 658 (Área de Pontevedra)

MEDIACIÓN ESCOLAR

mediacion@aventeira.com

722 349 493 (Áreas de A Coruña e Lugo)

722 342 658 (Área de Pontevedra)

Cofinanciado por
la Unión Europea

